Gemeentebestuur
Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

Aan
de gemeenteraad

Datum 22 februari 2022
Zaaknummer 2022-0027865

Betreft Financiële situatie gesloten jeugdhulpaanbieders

Vergadering van
Portefeuillehouder: Rik van der Linden
Begrotingsprogramma Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Jeugd, Onderwijs & Cultuur
Auteur: Susan van Oostrom-van der Meijden
E-mail: saw.van.oostrom-vander.meijden@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?
De raad heeft een kaderstellende en controlerende rol. Het college voert het beleid uit. De inkoop van jeugdhulp is regionaal georganiseerd en gebeurt door de Serviceorganisatie Jeugdhulp Zuid-Holland Zuid.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?
Gesloten jeugdhulp (ook wel jeugdzorgPlus genoemd) is een vorm van zorg die enkel via een rechterlijke machtiging kan worden afgegeven. Voor landsdeel Zuidwest zijn twee aanbieders voor JeugdzorgPlus actief: Schakenbosch en iHub (Horizon). Door een combinatie van expertises in gesloten jeugdhulp is de zorg die Schakenbosch biedt ook landelijke aangewezen als cruciale jeugdhulpvoorziening. Beide jeugdzorgPlus-aanbieders in ons landsdeel hebben te maken met een verminderde instroom die sneller gaat dan voorzien. Beide aanbieders hebben zich gemeld bij de Jeugdautoriteit. De Jeugdautoriteit onderzoekt de ernst van de financiële situaties en heeft geconstateerd dat voor Schakenbosch het landelijk 'Draaiboek Continuïteit jeugdhulp' ingezet dient te worden.

Wat is de te delen informatie?
Jeugdigen die in een gesloten instelling verblijven vormen een gevaar voor zichzelf of hun omgeving. Het betreft een zeer kwetsbare doelgroep, die vaak te maken heeft met trauma's en ernstige gedragsstoornissen. JeugdzorgPlus is bovenregionaal (met vijf jeugdhulpregio's) georganiseerd in landsdeel Zuidwest*, vanwege de specifieke expertise die nodig is om deze zorg te leveren en omdat de zorgvorm slechts wordt ingezet als laatste redmiddel.

Gecontracteerde aanbieders in Zuid-Holland-Zuid
Voor Zuidwest zijn twee aanbieders voor JeugdzorgPlus actief: Schakenbosch en iHub (Horizon). Schakenbosch staat binnen de regiogrenzen van Haaglanden (Leidschendam-Voorburg) en is voor de regio Zuid-Holland-Zuid een belangrijke partner. Binnen Schakenbosch is de deskundigheid van de gehandicaptenzorg, de jeugd GGZ en de Jeugd- en Opvoedhulp integraal samengebracht. Door deze combinatie van expertises in gesloten jeugdhulp is de zorg geleverd door Schakenbosch ook landelijke aangewezen als cruciale jeugdhulpvoorziening. Op dit moment verblijven daar 13 jeugdigen uit de regio ZHZ. Regio Haaglanden is de accounthoudende regio voor deze aanbieder.

Omvorming JeugdzorgPlus

In het landsdeel Zuidwest is door gemeenten, aanbieders en jeugdbescherming sinds 2019 gewerkt aan de omvorming van de gesloten jeugdhulp. In Zuid-Holland-Zuid is dit ook verankerd in het Inkoopkader Jeugdhulp 2022. Het beoogde resultaat van de omvorming is geleidelijk minder plaatsingen in de gesloten jeugdhulp. Dit willen we bereiken door onder andere alternatieve zorgvormen, zoals ambulante hulp en kleinschalige verblijfsvoorzieningen, te stimuleren.

Beide jeugdzorgPlus-aanbieders in ons landsdeel hebben nu echter al te maken met een verminderde instroom die sneller gaat dan voorzien. Voor Schakenbosch gaat het om een terugloop van de bezetting van 40 bedden sinds Q4 2020. Er zijn nu nog 70 plekken bezet ten opzichte van de 110 plekken die na afbouw voorzien zijn. De plaatsingen vanuit Zuid-Holland-Zuid lopen navenant af. Ook in andere landsdelen speelt deze situatie. Hoewel we inhoudelijk blij zijn met deze ontwikkeling, heeft de onverwachte snelheid ervoor gezorgd dat zeven van de tien landelijke jeugdzorgPlus-aanbieders bij de Jeugdautoriteit hebben aangeklopt vanwege financiële tekorten. Ook bij iHub, de andere aanbieder in ons landsdeel, is deze ontwikkeling gaande.

Draaiboek Continuïteit jeugdhulp
De Jeugdautoriteit is een instantie die onafhankelijk en deskundig advies geeft, bemiddelt en kennis en ervaring deelt. Zij onderzoeken op dit moment de ernst van al deze financiële situaties en hebben geconstateerd dat voor Schakenbosch het landelijk 'Draaiboek Continuïteit jeugdhulp' ingezet dient te worden. Naar iHub is een onderzoek gestart, maar is nog geen advies gegeven door de Jeugdautoriteit. Het Draaiboek Continuïteit jeugdhulp bevat een escalatieladder met zes treden, die de ernst van de situatie weergeeft. Schakenbosch bevindt zich momenteel op trede drie (zorgelijk). Dit betekent dat Schakenbosch een herstel- en continuïteitsplan moet opstellen in overleg met gemeenten en de jeugdautoriteit. Zonder wijziging is het op de korte termijn geen financieel houdbare situatie en kan de zorgcontinuïteit in gevaar komen.

Herstelplan
Er is een bovenregionaal projectteam opgericht dat Schakenbosch ondersteunt bij het maken van het herstelplan. De continuïteit van zorg aan jeugdigen en gezinnen staat hierbij voorop en er wordt rekening gehouden met het bovenregionale proces van de omvorming van JeugdzorgPlus. Het herstelplan wordt door Schakenbosch opgesteld en afgestemd met de vijf betrokken jeugdhulpregio's en de Jeugdautoriteit. Uiteindelijk zal dat leiden tot een uitkomst over welke rol en functie Schakenbosch krijgt in het landsdeel Zuidwest. Dit zal vervolgens inhoudelijk, praktisch en financieel worden uitgewerkt. We zijn ervan overtuigd dat we op deze manier gezamenlijk tot een goede oplossing komen, zodat we ook in de toekomst zorg kunnen blijven bieden aan de meest kwetsbare kinderen in Zuid-Holland-Zuid.

* Landsdeel Zuid-West omvat vijf jeugdhulpregio's: Haaglanden, Rotterdam-Rijnmond, Holland Rijnland, Hollands Midden en Zuid-Holland zuid.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?
We verwachten u uiterlijk voor de zomer te kunnen informeren over de uitkomsten van het proces en het vervolg.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?
De accounthoudende regio Haaglanden voorziet zolang in financiële steun voor Schakenbosch. Zodra het herstelplan gereed is kunnen we bepalen welke financiële bijdrage van de regio Zuid-Holland Zuid gevraagd zal worden. Naar verwachting zal dit tussen de half en anderhalf miljoen euro liggen verspreid over meerdere jaren.

Het college van Burgemeester en Wethouders

secretaris burgemeester